

Byla C-366/24

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2024 m. gegužės 21 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Conseil d'État (Prancūzija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2024 m. gegužės 17 d.

Ieškovė:

Amazon EU Sàrl

Atsakovai:

Ministre de la Culture

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté industrielle et numérique

<...>

Conseil d'État (Valstybės Taryba, Prancūzija), sprendama teisminį ginčą,

(Ginčų nagrinėjimo skyrius, 9-oji ir 10-oji sujungtos kolegijos)

<...>

Atsižvelgdama į šį procesą:

Ieškinyje ir dviejuose dubliuose, kurie 2023 m. gegužės 22 d., lapkričio 15 d. ir gruodžio 20 d. buvo užregistruoti *Conseil d'État* teisminių ginčų sekretoriato, bendrovė *Amazon EU* prašo *Conseil d'État*:

- 1) dėl įgaliojimų viršijimo panaikinti 2023 m. balandžio 4 d. potvarkį dėl minimalaus mokesčio už knygų pristatymo paslaugą;

2) <...> [reikalavimas dėl bylinėjimosi išlaidų]

Ji tvirtina, kad:

- potvarkis buvo priimtas pažeidžiant procedūrą, nes nebuvo iš anksto pasikonsultuota su *Autorité de la concurrence* (Konkurencijos institucija);
- 2021 m. gruodžio 30 d. *Loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs* (Įstatymas Nr. 2021–1901, kuriuo siekiama sustiprinti knygų ekonomiką ir jos dalyvių sąžiningumą bei savitarpio pasitikėjimą), 1 straipsnio nuostatomis, kurios yra ginčijamo potvarkio teisinis pagrindas, pažeidžiami 2000 m. birželio 8 d. Direktyvos 2000/31/EB ir, subsidiariai, 2006 m. gruodžio 12 d. Direktyvos 2006/123/EB tikslai;
- 2021 m. gruodžio 31 d. įstatymo 1 straipsnio nuostatomis pažeidžiamas laisvas prekių judėjimas, garantuojamas Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo.

2023 m. spalio 19 d. ir 2024 m. kovo 7 d. įregistruotais dviem atsiliepimais į ieškinį *Ministre de la culture* (Kultūros ministrė) prašo jį atmesti. Ji tvirtina, kad bendrovės ieškovės nurodyti pagrindai yra nepagrįsti.

Ieškinys buvo perduotas *Ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique* (Ekonomikos, finansų ir pramoninio bei skaitmeninio suverenumo ministras), kuris atsiliepimo į ieškinį nepateikė.

Atsižvelgdamas į:

- Europos Sąjungos sutartį;
- Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo;
- Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją;
- 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB;
- 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2006/123/EB;
- 1981 m. rugpjūčio 10 d. *Loi n° 81-766* (Įstatymas Nr. 81-766);
- 2021 m. gruodžio 30 d. *Loi n° 2021-1901* (Įstatymas Nr. 2021-1901);
- *Code de commerce* (Prekybos kodeksas);
- *Code de justice administrative* (Administracinių bylų teisenos kodeksas);

<...>

[su procesu susiję paaiškinimai]

Atsižvelgdamas į tai, kas toliau išdėstyta:

- 1 1981 m. rugpjūčio 10 d. *Loi relative au prix du livre* (Įstatymas dėl knygų kainos), iš dalies pakeisto 2021 m. gruodžio 30 d. Įstatymu, kuriuo siekiama stiprinti knygų ekonomiką ir jos dalyvių sąžiningumą bei savitarpio pasitikėjimą, 1 straipsnio pirmoje pastraipoje nustatyta: „Kiekvienas fizinis ar juridinis asmuo, kuris leidžia ar importuoja knygas, privalo nustatyti savo leidžiamų ar importuojamų knygų pardavimo mažmeninę kainą“. Pagal to paties 1 straipsnio ketvirtą pastraipą: „Mažmenininkai turi taikyti faktinę mažmeninę pardavimo kainą, lygią 95–100 % leidėjo arba importuotojo nustatytos kainos. Kai knyga išsiunčiama pirkėjui, o ne atsiimama iš mažmeninės prekybos knygomis vietos, pardavimo kaina yra ta, kurią nustatė leidėjas arba importuotojas. Mažmenininkas jokiū būdu negali nei tiesiogiai, nei netiesiogiai siūlyti knygų pristatymo paslaugos nemokamai, išskyrus atvejus, kai knyga atsiimama mažmeninės prekybos knygomis vietoje. Sąskaita už šią paslaugą turi būti išrašoma laikantis minimalios kainos, nustatytos už kultūrą ir ekonomiką atsakingų ministrų potvarkiu, priimtu Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse (Elektroninių ryšių, pašto ir spaudos platinimo reguliavimo institucija) pasiūlymu. Šiame potvarkyje atsižvelgiama į pašto paslaugų teikėjų mažmeninės prekybos knygomis rinkoje siūlomus įkainius ir reikalavimą išlaikyti tankų mažmenininkų tinklą“.
- 2 2023 m. balandžio 4 d. potvarkiu, priimtu taikant 1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymo 1 straipsnio ketvirtąją pastraipą, Ekonomikos, finansų ir pramoninio bei skaitmeninio suverenumo ministras ir Kultūros ministrė nustatė minimalų knygų pristatymo į namus paslaugos mokestį: vienu atveju – 3 EUR su mokesčiais už kiekvieną užsakymą, kurį sudaro viena ar daugiau knygų, kai naujų knygų įsigijimo vertė yra mažesnė nei 35 EUR su mokesčiais, kitu atveju – daugiau nei 0 eurų su mokesčiais už kiekvieną užsakymą, kurį sudaro viena ar daugiau naujų knygų, kurių įsigijimo vertė su mokesčiais yra 35 EUR arba didesnė. Bendrovė *Amazon EU* prašo panaikinti šį potvarkį dėl įgaliojimų viršijimo.

Dėl konsultavimosi su Konkurencijos institucija:

3 <...>

4 <...> [pagrindas, susijęs su nacionalinės teisės klausimu, neturinčiu reikšmės prejudiciniams klausimams]

Dėl Europos Sąjungos teisės laikymosi:

- 5 Pagal Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 22 straipsnį: „Sąjunga gerbia kultūrų, religijų ir kalbų įvairovę.“ Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 3 dalies paskutinėje pastraipoje nurodyta: „Ji gerbia turtingą savo kultūros ir

kalbų įvairovę“. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 167 straipsnyje nustatyta: „1. Sąjunga prisideda prie valstybių narių kultūrų klestėjimo<...>. / 2. Sąjunga veikia siekdama skatinti valstybes nares bendradarbiauti, o prireikus – paremti ir papildyti jų veiklą šiose srityse: <...> – meninės ir literatūrinės kūrybos <...>. / <...> 4. Sąjunga į kultūros aspektus atsižvelgia imdamasi veiksmų pagal kitas Sutarčių nuostatas, visų pirma siekdama gerbti ir skatinti savo kultūrų įvairovę“.

- 6 Kita vertus, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 34 straipsnyje nustatyta: „Tarp valstybių narių uždraudžiami kiekybiniai eksporto apribojimai ir visos lygiaverčio poveikio priemonės“. Pagal šios sutarties 56 straipsnį: „Pagal toliau išdėstytas nuostatas Sąjungoje uždraudžiami laisvės teikti paslaugas apribojimai, taikomi valstybių narių nacionaliniams subjektams, kurie yra įsisteigę kitoje valstybėje narėje negu valstybė, kurios subjektu yra asmuo, kuriam tos paslaugos teikiamos“.
- 7 Visų pirma, <...>
- 8 <...>
- 9 <...>
- 10 <...> [pagrindas, grindžiamas nagrinėjamų nacionalinės teisės nuostatų nesuderinamumu su Direktyva 2000/31, kurią prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas atmetė remdamasis Teisingumo Teismo suformuota jurisprudencija ir kuris neturi reikšmės prejudiciniais klausimams]
- 11 Be to, pagal 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 1 straipsnį, „1. Šioje direktyvoje pateikiamos bendrosios nuostatos, skirtos padėti paslaugų teikėjams naudotis įsisteigimo laisve ir laisvam paslaugų judėjimui palengvinti, kartu užtikrinant aukštą paslaugų kokybę. / <...> / 4. Ši direktyva neturi įtakos priemonėms, kurių buvo imtasi Bendrijos ar nacionaliniu lygiu laikantis Bendrijos teisės, kad būtų išsaugota arba skatinama kultūrų ar kalbų įvairovė arba žiniasklaidos pliuralizmas“. Tos pačios direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje nustatyta: „Valstybės narės gerbia teikėjų teisę teikti paslaugas ne toje valstybėje narėje, kurioje jie yra įsisteigę. Valstybė narė, kurioje teikiama paslauga, savo teritorijoje užtikrina nevaržomą teisę teikti paslaugas ar vykdyti paslaugų teikimo veiklą. Valstybės narės savo teritorijoje neapriboja teisės teikti paslaugas ar paslaugų teikimo veiklos vykdymo jokiais reikalavimais, kuriais būtų pažeidžiami šie principai: / a) nediskriminavimas <...>; / b) būtinybė: reikalavimas turi būti pagrįstas viešosios tvarkos, visuomenės saugumo, visuomenės sveikatos ar aplinkos apsaugos sumetimais; / c) proporcingumas <...>“.
- 12 Siekdama įrodyti, kad jos ginčijamas potvarkis yra neteisėtas, bendrovė ieškovė teigia, kad 1981 m. rugpjūčio 10 d. įstatymo 1 straipsnio ketvirtos pastraipos nuostatomis, kurios įgyvendinamos šiuo potvarkiu, pažeidžiami Direktyvos 2006/123/EB tikslai, nes pagal jas laisvei teikti paslaugas taikomas

reikalavimas, nesuderinamas su šios direktyvos 16 straipsnio 1 dalyje nustatytais sąlygomis. Kultūros ministrė savo ruožtu pirmiausia teigia, kad ginčijamos nuostatos buvo priimtos siekiant išsaugoti leidėjų įvairovę, taigi ir kultūrų įvairovę, todėl pagal Direktyvos 2006/123/EB 1 straipsnio 4 dalį jos nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį. Be to, ministrė teigia, kad kultūrų įvairovės išsaugojimas yra motyvas, kuriuo galima pateisinti ginčijamą priemonę.

- 13 Atsakymas į šį pagrindą priklauso nuo to, ar Direktyvos 2006/123/EB 1 straipsnio 4 dalies nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka nacionalinė priemonė, kuria reglamentuojamas paslaugų teikimo veiklos vykdymas valstybės narės teritorijoje siekiant apsaugoti ar paskatinti kultūrų įvairovę, ar jas kartu su šios direktyvos 16 straipsnio 1 dalies b punktu reikia aiškinti taip, kad kultūrų įvairovės išsaugojimu arba skatinimu galima pateisinti nukrypimą nuo draudimo kitoje valstybėje narėje įsisteigusiams paslaugų teikėjams taikyti tokiuose nacionalinės teisės aktuose nustatyta reikalavimą.
- 14 Tuo atveju, jei Teisingumo Teismas pasirinktų tokį siejamų direktyvos 1 ir 16 straipsnių išaiškinimą, taip pat kyla klausimas, ar atlikus nagrinėjamų nacionalinės teisės aktų suderinamumo su Direktyva 2006/123/EB siekiamais tikslais įvertinimą nebereikia jo išnagrinėti taip pat atsižvelgiant į pirminę Europos Sąjungos teisę.
- 15 Trečia, tuo atveju, jei reikėtų įvertinti nacionalinės priemonės, priimtos siekiant apsaugoti ar paskatinti kultūrų įvairovę, suderinamumą su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 34 ir 56 straipsniais garantuojamomis laisvėmis, kyla klausimas, ar nacionalinė priemonė, kuria nustatomas minimalus prekės pristatymo į namus įkainis, turi būti laikoma susijusia su šios prekės pardavimo būdu ir dėl to vertinama pagal laisvo prekių judėjimo principą, ar ginčijamą teisės nuostatą reikia vertinti pagal laisvės teikti paslaugas principą, be kita ko, atsižvelgiant į žalą šios prekės pardavimo internetu veiklai arba į tai, kad pristatymo paslauga yra atskira nuo prekės pardavimo paslaugos.
- 16 Šie klausimai yra lemiami sprendžiant *Conseil d'État* nagrinėjamą ginčą. Dėl jų kyla didelių sunkumų. Taigi reikia kreiptis į Europos Sąjungos Teisingumo Teismą remiantis Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsniu ir, kol jis priims sprendimą, sustabdyti bendrovės ieškovės reikalavimų nagrinėjimą.

NUSPRENDŽIA:

1 straipsnis. Bylos nagrinėjimas sustabdomas, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl šių klausimų:

1. Ar 2006 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/123/EB dėl paslaugų vidaus rinkoje 1 straipsnio 4 dalies nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas į šios direktyvos taikymo sritį nepatenka nacionalinė priemonė, kuria reglamentuojamas paslaugų teikimo veiklos vykdymas valstybės narės teritorijoje siekiant apsaugoti ar paskatinti kultūrų

įvairovę, ar jas kartu su tos pačios direktyvos 16 straipsnio 1 dalies b punktu reikia aiškinti taip, kad kultūrų įvairovės išsaugojimu arba skatinimu galima pateisinti nukrypimą nuo draudimo kitoje valstybėje narėje įsisteigusiams paslaugų teikėjams taikyti tokiuose nacionalinės teisės aktuose nustatyta reikalavimą?

2. Ar atlikus tokių nacionalinės teisės aktų suderinamumo su Direktyva 2006/123/EB siekiamais tikslais įvertinimą nebereikia jo išnagrinėti taip pat atsižvelgiant į pirminę Europos Sąjungos teisę?
3. Jeigu reikėtų įvertinti nacionalinės priemonės, priimtos siekiant apsaugoti ar paskatinti kultūrų įvairovę, suderinamumą su Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 34 ir 56 straipsniuose garantuojamomis laisvėmis, ar nacionalinė priemonė, kuria nustatomas minimalus prekės pristatymo į namus įkainis, turi būti laikoma susijusia su šios prekės pardavimo būdu ir dėl to vertinama tik pagal laisvo prekių judėjimo principą, ar šią nuostatą reikia vertinti tik pagal laisvės teikti paslaugas principą, be kita ko, atsižvelgiant į žalą šios prekės pardavimo internetu veiklai arba į tai, kad pristatymo paslauga yra atskira nuo prekės pardavimo paslaugos?

<...> [rezoliucinės dalies punktas, susijęs su pranešimu apie sprendimą]

<...> [nuorodos dėl sprendimo paskelbimo, bylą nagrinėjančio teismo sudėties ir sprendimo vykdymo]